

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut senest under FM2018 omdeler en undersøgelse af fordele og ulemper ved, at Grønland søger om genoptagelse i EU samarbejdet. Undersøgelsen skal herunder afdække de afledte politisk-økonomiske konsekvenser af et eventuelt EU-medlemskab, foruden at vurdere, hvorvidt de aktuelle administrative ressourcer i Selvstyret er tilstrækkelige til at forvalte et eventuelt EU medlemskab.

(Medlem af Inatsisartut Justus Hansen, Demokraterne)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Udenrigsanliggender)

1. behandling

Naalakkersuisut takker for forslaget fra Justus Hansen, Demokraterne, om at igangsætte en undersøgelse af fordele og ulemper ved, at Grønland søger om genoptagelse i EU-samarbejdet. Det foreslås, at undersøgelsen skal afdække de afledte politisk-økonomiske konsekvenser af et eventuelt EU-medlemskab, foruden at vurdere, hvorvidt de aktuelle administrative ressourcer i Selvstyret er tilstrækkelige til at forvalte et eventuelt EU medlemskab.

Forslagsstilleren har vurderet at en sådan analyse vil belaste Selvstyrets budget med 3-4 årsværk til en samlet sum af 1,5-2 mio.kr., men at det også kan blive tilfældet at inddrage særlig specialviden og respons fra eksperter fra højere læreanstalter, evt. rejseaktiviteter m.v. hvilket kan pålægge Selvstyret yderligere udgifter i forbindelse med en sådan analyse. Beløbet vil sandsynligvis være højere end de angivne 2 mio.kr., hvilket forslagsstilleren også anerkender.

Den Europæiske Union er en af Grønlands vigtigste samarbejdspartnere. Og det på trods af, at det grønlandske folk i 1982 stemte for, at Grønland skulle træde ud af Det Europæiske Fællesskab, EF, hvilket blev realiseret i 1985. Når forslagsstilleren skriver i begrundelsen til sit forslag, at det grønlandske folk har sagt nej til EF ved en tidligere folkeafstemning i 1982, så kan Naalakkersuisut venligst tilføje, at det grønlandske folk rent faktisk også stemte imod at komme ind i EF i 1972, men blev trukket ind i EF af det store danske flertal i Danmark.

Det er ikke Naalakkersuisuts politik, at Grønland skal søge at opnå medlemskab af EU. Grønland er ikke en selvstændig stat, og Grønland vil ved medlemskab ikke blive medlem som ”Grønland”, men vil komme ind under Danmarks medlemskab. Der vil derfor være begrænsninger i hvorledes vi kan forfølge vore interesser på øverste politiske plan i EU, og der vil ligeledes være begrænsninger for ”Grønlands” repræsentation i forskellige centrale organer i EU, da vi ikke vil være selvstændigt repræsenteret. Til gengæld vil vi højst sandsynligt skulle aflevere beslutningskompetence på en række områder, for eksempel fiskeriområdet og fordelingen af fiskekvoter, til EU. Det er ikke Naalakkersuisuts politik.

I dag har vi et positivt og konstruktivt forhold til EU, særligt via Partnerskabsaftalen, Fiskeriaftalen og gennem Grønlands status som oversøisk land og territorie, OLT. Det giver os en helt unik adgang til det øverste politiske niveau i EU, hvor Grønland derved også kan arbejde for sine interesser på dette niveau. Denne adgang vil ikke fortsætte hvis vi som nævnt blev medlem af EU via Danmarks medlemskab.

Det betyder imidlertid ikke, at vi ikke skal kunne debattere vores placering i forhold til EU. Det er sundt at tage sådanne diskussioner og vurderinger op i ny og næ, da forhold kan forandre sig. I nogle tilfælde, kan man dog også stå foran så store forandringer, at det måske ikke giver så megen mening at foretage sådanne vurderinger, da grundlaget for vurderingerne vil være meget usikkert, og derved vil vi med høj sandsynlighed blot ende op med dyrt betalte spekulationer og gæt på de spørgsmål der stilles.

Den 23. juni stemte som bekendt et flertal af det britiske folk for at forlade Den Europæiske Union. Det Forenede Kongerige, Storbritannien, skal derfor inden for en overskuelig tid påbegynde og forhandle deres udmeldingsproces. Storbritanniens udmelding af EU (Brexit) vil betyde, at der vil ske store ændringer i EU. Derudover kan Brexit have betydning for, samt være med til at ændre Grønlands fremtidige forhold til EU. Blandt de 22 beboede øer, som har status af oversøiske lande og territorier til EU, er 9 øer under Storbritannien. At 9 ud af 22 beboede øer træder ud af ordningen, kan give anledning til, at der kommer ændringer i den OLT-status, der i dag findes.

Storbritannien er også en af de større økonomiske bidragsydere til EU netto. Det vil betyde, at når Storbritannien højst sandsynligt træder ud af EU, vil der være færre penge i EU's kasse at fordele. Dette uden at udgifterne af samme grund nødvendigvis falder i samme grad. For eksempel, er der stor sandsynlighed for, at flygtningekrisen, som er en stor omkostningstung krise, stadig vil koste næsten lige så meget for EU, uanset om Storbritannien er med i EU eller ej.

Hvis en undersøgelse blev udarbejdet på nuværende tidspunkt vil der derfor være en endog meget stor sandsynlighed for, at der om nogle år vil være sket så omfattende ændringer i de Brexit-afledte politiske og økonomiske forhold i EU, at hvad der konkluderes i en vurdering i 2018, allerede vil være forældet kort tid efter eller være behæftet med så store usikkerhedsmomenter, at det ikke giver mening at foretage en analyse om konsekvenserne ved at indtræde i et evt. dansk EU-medlemskab i disse år.

Derfor, og set i lyset af behovet for ressource-effektiv udnyttelse af midlerne i finansloven, er det vigtigt, at vi er målrettet i vores beslutninger om hvor vi skal lægge fokus i vores arbejde - herunder arbejdet med EU. Det er vigtigt, at vi benytter vore ressourcer effektivt. Med de nuværende perspektiver og store udfordringer i EU, der kan give større ændringer internt i EU, mener Naalakkersuisut ikke, at det er optimalt at anvende ressourcer på at lave en undersøgelse af konsekvenserne ved en eventuel grønlandsk indtræden i det danske EU-medlemskab. Hverken nu eller indenfor de nærmere år. Brexit-forhandlingerne skal først færdiggøres indenfor de nærmere år. Forhandlingerne er som bekendt end ikke påbegyndt. Efterfølgende vil reaktioner og virkningerne indenfor EU, også først skulle stabilisere sig før

en eventuel analyse over et grønlandsk indtræden i det danske EU-medlemskab vil give mening. Og såfremt Grønland vil skulle træde ind i det danske EU-medlemskab, vil det være klart, at Danmark vil skulle deltage i forhandlingerne. Grønland vil først kunne føre forhandlingerne selvstændigt i en situation, hvor Grønland er et selvstændigt land.

Med disse ord indstiller Naalakkersuisut forslaget til forkastelse.